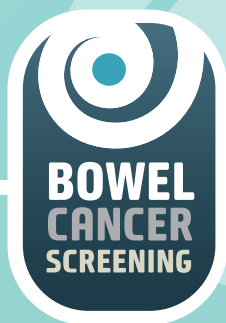


Скрининг за рак на червата

Фактите



За какво е тази листовка?

Тази листовка представя ползите и рисковете от скрининговата програма за рак на червата в Северна Ирландия и защо е важно да участвате при покана.

Защо скрининг за рак на червата?

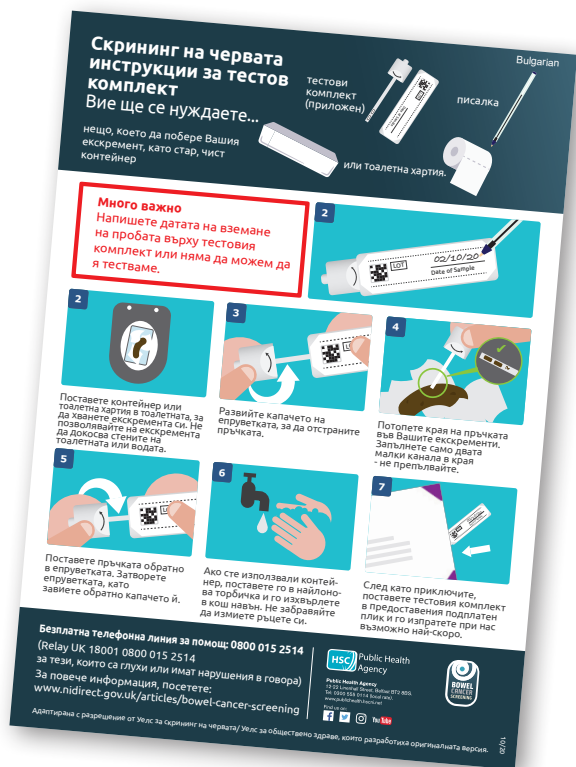
- Ако ракът на червата се открие в много ранен стадий, тогава лечението е много успешно. Повече от 9 от 10 човека, диагностицирани на най-ранният етап, ще живеят 5 или повече години, след като са били диагностицирани.
- Това означава, че около 60 смъртни случая могат да бъдат предотвратени в Северна Ирландия всяка година.
- Скринингът може също така да открие полипи. Полипите са групи от клетки, които не са рак, но могат да се превърнат в рак. Ако полипите се открият по-рано, те лесно могат да бъдат премахнати, преди това да се случи.

Колко често се среща ракът на червата?

- Около 1 на 20 души ще развият рак на червата през целия си живот.
- Ракът на червата е вторият най-често срещан вид рак при мъже и жени в Северна Ирландия.
- Ракът на червата е по-често срещан при по-възрастни хора, особено мъже.

Какво търси скрининговият тест?

Тестът търси много малки количества кръв във Вашите екскременти. Това е ранен предупредителен знак, че нещо може да не е наред. Ако тестът покаже известно кървене, това не означава, че определено имате рак на червата. Това просто означава, че трябва да се изследвате, за да откриете причината.



Към кого е насочен скринингът?

В Северна Ирландия скринингът е насочен към всички на възраст 60–74 години. Всички хора от тази група, които са регистрирани при личен лекар, ще имат възможност да бъдат преглеждани на всеки две години.

Как се извършва скринингът?

Всички хора на възраст 60–74 години, които са регистрирани при личен лекар, ще получат тестов комплект по пощата. Комплектът е първата стъпка в процеса на скрининг, който може да включва допълнителни тестове и едно или повече посещения в болница.

Как да направя теста?

- Тестът се прави на спокойствие във Вашия дом. Вземате много малко количество от изпражнението си, като използвате предоставената пръчка. Инструкции за това как да използвате теста са включени в тестовия комплект.
- Предоставена е безплатна телефонна линия за помощ: **0800 015 2514** за да позвъните, ако имате някакви въпроси за това как да използвате тестовия комплект.

Кога ще получа моите резултати?

- Трябва да получите резултатите си в рамките на две седмици от изпращането на теста.
- Ако не получите писмо в рамките на две седмици, обадете се на телефона за помощ.

Колко надежден е тестът?

- Скрининговият тест не може да установи дали имате рак на червата. Той просто сортира хората в две групи – хора, които не се нуждаят от повече тестове и такива, които трябва да си направят допълнителни тестове.
- Нито един тест не е 100% надежден, така че ако имате някой от симптомите, изброени на страница 6, трябва да се свържете с личния си лекар, дори и ако последният Ви тест е чист.



Какво се случва след това?

- Ако резултатът Ви покаже, че не се нуждаете от допълнителни тестове в този момент, не е необходимо да правите нищо. Същият тест ще се повтаря на всеки две години, докато навършите 74 години.
- Ако Вашият резултат покаже, че се нуждаете от допълнителни тестове, ще бъдете извикани от практикуващ специалист по скрининг (SSP), за да обсъдите следващите стъпки. Най-често срещаният тест се нарича колоноскопия. Около 3 души от всеки 100 тествани ще бъдат извикани при практикуващ специалист по скрининг (SSP). Дори тогава, 9 от всеки 10 извикани души няма да имат рак.

Какво е колоноскопия?

- Колоноскопията използва много малка камера в края на тънка тръба, за да даде възможност на лекарят или медицинската сестра да търсят всякакви полипи или признаци на рак във вътрешността на червата.
- Понякога се взема малка проба от червата, за да бъде изследвана под микроскоп в търсене на ракови клетки.
- Както при повечето медицински процедури, съществува възможност за усложнения. На всеки 10 000 извършени колоноскопии, в около 67 от тях може да се появи кървене, като в по-малко от 10 случая процедурата може да перфорира червата. Ако това се случи, почти винаги е необходима операция, за фиксиране на отвора. В изключително редки случаи (доказателствата сочат, че едва 1 на 10,000 случая), колоноскопията може да причини смърт.
- Ако Ви бъде предложена колоноскопия, ще имате възможност да обсъдите своите опасения с практикуващия специалист по скрининг (SSP).

Ами ако колоноскопията покаже, че имам нужда от допълнително лечение?

Ако се нуждаете от допълнително лечение, ще бъдете изпратени до специалист, който е подходящ за вас. Например, ако полипите са били отстранени при колоноскопия, може да бъдете извикани за повторна колоноскопия след една до три години.

За какви симптоми да внимавате

Симптомите на рак на червата могат да включват:

- кръв в изпражненията
- разхлабени изпражнения, ходите по-често по голяма нужда и/или имате запек
- болка или бучка в корема
- чувствате се по-уморени от обикновено от известно време
- отслабвате без очевидна причина

Моля, не забравяйте, че тези симптоми не означават непременно, че имате рак на червата. Но ако имате някои от тези симптоми в продължение на 3 или повече седмици, моля, говорете с личния си лекар. Важно е да направите това, дори ако наскоро сте правили скрининг за рак на червата и/или колоноскопия.

Как мога да намаля риска от рак на червата?

Освен да правите скрининг тест на всеки две години, можете да намалите риска и като следвате съветите по-долу.

Намерете съвети за здравословен начин на живот на адрес:

www.choosetolivebetter.com

- Хранете се здравословно. Уверете се, че консумирате пет порции плодове и зеленчуци всеки ден, като включвате пълнозърнести храни, бобови култури и варива за фибри. Ограничете количеството червено месо, което консумирате, особено обработеното червено месо.
- Бъдете активни. Ако се движите повече и седите по-малко, може да намалите риска от сериозно заболяване. Движете се поне 2 часа и половина всяка седмица.
- Поддържайте здравословно тегло. Избягвайте да наддавате на тегло и се опитайте да отслабнете, ако сте с наднормено тегло.
- Пийте по-малко. За да поддържате рисковете на ниско ниво, не пийте повече от 14 единици алкохол седмично.
- Спрете пушенето. Местната безплатна служба за спиране на тютюнопушенето може да Ви помогне - открийте ги на адрес: **www.stopsmokingni.info**

Как да се уверя, че ще ми бъде изпратен тестов комплект в бъдеще?

- Комплектът за скрининг тест ще бъде изпратен на адреса, който вашият личен лекар посочи. Ако се преместите, трябва да уведомите личния си лекар възможно най-скоро, така че списъкът с адреси да бъде актуален. В противен случай може да изпуснете шанса си да участвате в скрининговата програма.

Какво се случва с моята проба, след като е тествана?

- След като пробата Ви бъде тествана, тя ще бъде унищожена. Резултатите ще бъдат поставени в компютър и ще Ви бъде изпратен друг тест след две години.

Информация за защита на личните данни

- Копие от Вашите резултати ще бъде изпратено на личния Ви лекар.
- Службата, работеща по програмата за скрининг за рак на червата трябва да води записи на всички хора, които са били изследвани и техните резултати.
- Персоналът, работещ за програмата, може да вижда и преглежда Вашите записи.
- Тази информация се използва, за да се гарантира, че програмата работи в съответствие с високия стандарт, който трябва да поддържа.
- Информацията също така показва колко случая на рак са били установени и гарантира, че хората са осигурени с правилното лечение.
- Можем да прегледаме Вашите предишни резултати от скрининга, ако сте диагностицирани с рак на червата, между срещите за скрининг. Ще може да видите резултатите от този одит, ако пожелаете.
- Ако се нуждаете от допълнителна информация за това как Вашите записи се съхраняват и използват, трябва да се свържете с безплатната телефонна линия за помощ на телефон: **0800 015 2514**.

Ще помогнете ли на някой да използва теста?

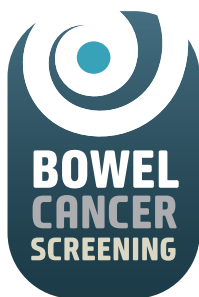
Ако сте болногледач, трябва да помогнете на някой друг да използва тестовия комплект за скрининг на червата, само ако са Ви помолили за това и сте се съгласили, че може да го направите.

За допълнителна информация или за тази листовка на друг език или формат, посетете:

**[www.nidirect.gov.uk/articles/
bowel-cancer-screening](http://www.nidirect.gov.uk/articles/bowel-cancer-screening)**

За тези, които са глухи или имат нарушение в говора, Може да се използва Relay UK.
Моля, позвънете на нашата линия за помощ на тел.

18001 0800 015 2514.



Public Health Agency
12-22 Linenhall Street, Belfast BT2 8BS.
Tel: 0300 555 0114 (local rate).
www.publichealth.hscni.net

Find us on:

